

Nyugdíjas tanár vagyok, öregember. Korán megözvegyültem, nem nősültem újra, gyerekeim, rokonaim nincsenek. Immár kilencvenkilenc éves koromra tudom, hogy földi utam bármikor véget érhet. Nem szeretnék adóssággal terhelten távozni. Utolsó évtizedeimet egy csodás jelenség felkutatásának szenteltem, tevékenységemet sok kudarc és csekély siker övezte. Erőm nap mint nap fogy, de amíg tehetem, kitartok, nem adom fel, egyre kevesebb reménnyel, egyetlen hírre várok... Úgy vélem, eljött az ideje, hogy történetemet, a kiváló Liget közreműködésével megosszam a hazai nyilvánossággal, abban a reményben, hogy akadnak majd bátor vállalkozók, akik azt, amit én nem egészen dicstelenül kezdék, majd teljes dicsőséggel folytatni fogják...

Vágjunk bele!

Tíz évtized múlt el, amióta egy bizonyos jeles esemény megtörtént, nagy jelentőségű dolog, amiről akkor, sajnálatos módon, senki sem szerzett tudomást, sem hazánkban, sem Európában vagy más földrészen, e tekintetben a tudományos világ éppen olyan tudatlan maradt, mint az utca embere. Én sem voltam kivétel. Már a huszonegyedik század első évtizedében jártunk, amikor munkálkodásaim során a Vasárnapi Újság ezerkilencszáztizennégy szeptember huszadiki számában, a harctéri események közé szerényen beszorítva felfedeztem az alábbi szűkszavú kommentárt, mintegy kísérő szöveggé egy olvasói levélhez. A megjelenés időpontja egyben magyarázat arra is, hogy a hírben rejlő szenzáció mért maradt akkor észrevétlen. Íme a szöveg: „Augusztus huszonhetedikéről huszonnyolcadikára virradóra Gerhardt Márton úr, középiskolai tanár, aki családjával együtt Budán, a Vérmező közelében lakik, szörnyű dörgésre és villámásra, ablaküvegek csörömpölésére és egyetlen gyermekük, egy öt év körüli fiúcska rémült kiáltásaira és zokogására ébredt. Hajnali két óra lehetett, még sötét volt, a villany azonban nem gyulladt fel, a villámás feltehetően rövidzárlatot okozott, a szél vadul lengette a feltépett ablaktáblákat, a padló tele volt üvegszilánkkal, a gyertyák a légáramban folytonosan kialudtak, a mennyezet alatt valami félelmetes sötét tömeg cikázott ide-oda, kilétét, illetőleg milétét, a gyér világításban nem lehetett megállapítani. Mivel a gyermek továbbra is sokkos állapotban leledzett, a szülők elsősorban vele foglalkoztak, átvitték őt magukhoz, és a feldúlt szoba ajtaját bezárták.”

Továbbiakban álljon itt egy hosszabb idézet Gerhardt úr leveléből: „Reggel hét körül lehetett, amikor bementünk a gyermek üresen hagyott szobájába, hogy eltakarítsuk a törmeléket. A nyitott ablakon át jól hallatszott, amint odalenn az utcán a rikkancs az újságjait kínálja, szóval bekövetkezett, amit oly régóta vártunk, általános mozgósítás, úgy számoltam, rám még az ősszel sor kerülhet, nejem keservesen sírt, nem győztem őt vigasztalni, úgysem tart sokáig, télre vége lesz, ő azonban csak itatta az egereket. Én háttal neki éppen az üvegdarabokat szedegettem ki az ablakkeretből, amikor a nejem sikoltozni kezdett, mint aki halálos rémületbe esett, és pedig okkal-joggal, mert egy sohasem látott szárnyas állat nézett le ránk a mennyezetről, valami madárféle volt, mondhatnám egy madárszerű szárnyas, de bármi is volt, eskü alatt állíthatom, hogy három olyan fejet hordott a nyakán, amely madárfejhez hasonlított, noha csak egyetlen nagy, különös színű tollaktól tarkálló testtel áldotta meg a sors. Tisztelt Szerkesztő urak és kedves olvasók, megismétlem: egy háromfejű, megnevezhetetlen fajú tarka szárnyas tekintett le ránk a mennyezetről. Engedtessek meg, hogy latin nyelvet oktató tanárember lévén, avis tricepsnek nevezem el a Természetnek e torz tüneményét.”

A levél többi részét mellőzöm. A lényeg, hogy a szerkesztőség felkérte az olvasókat, haladéktalanul jelezzék, ha ők is találkoztak vagy találkoznak ezzel a szokatlan és felkavaró jelenséggel. A Vasárnapi Újságban azonban soha többé, egyetlen szó sem esett a rendkívüli témáról. Átnéztem minden egyéb hírlapot, az összes korabeli sajtóterméket, szeptembertől december végéig, egyikben sem írtak a dologról, mintha a szenzáció hírért örökre betemették volna a lövészárkok. Gondosan áttanulmányoztam a Pester Lloydot és egyéb külföldi lapokat is, sajnos eredménytelenül. Nem voltam képes belenyugodni a kudarcba, tovább kutattam, megtehettem, kötöttségeim nem lévén, szabadon rendelkeztem az időmmel. Először is tanár-kollégám, Gerhardt Márton személye érdekelt. Anyakönyvi hivatalokat, rendőrségeket, temetőket kerestem fel, sajnos, sikertelenül. Az első világháború hősi halottait feltüntető listákon háromszor találtam rá a keresett névre, ám egyikük sem volt az én emberem. Iskolákban, egyetemeken sem találtam nyomát.

Feladtam a keresést. Más nyomon indultam el. Mivel tartalékaim a sok vidéki út miatt már alaposan megcsappantak, postaköltség helyett a számítógép szolgáltatásaira kellett szorítkoznom, ehhez nagy lelkerőre volt szükségem, mert egész valóm tiltakozott e tetszetős, ám természetellenes eszköz használatára. Jó szomszédom, B. úr, nagylelkűen segítségemre sietett, míg ő hivatalában dolgozott, igénybe vehettem a komputerét, egyben megtanított annak alapfokú használatára.

Ó mennyi reményt és mennyi csalódást süllyeszt magába az elbizakodott emberi elme e különös találmánya! Több mint kétszáz mailt küldtem szét a négy földrész állatkertjének és rezervátumának. Nagyjából ugyanennyi választ kaptam, némelyik valóságos értekezés volt, ám a háromfejű madár létezését mindenki kétségbe vonta.

Kivéve az utolsó mailt, amely néhány napja jött. Ebből kiderült, hogy a Johannesburgi Állatkerthez intézett levelemet valaki eljuttatta egy helybeli természettudományos magazinnak, a szerkesztők meg kommentár nélkül megjelentették. A kiadvány egy egyetemista lány kezébe került. A neve Adamma. Írásom nagy hatást tett rá, másnap hosszú elektronikus levelet kaptam tőle, nagyanyjáról mesélt benne, elmondta, hogy az öregasszony mélyen hitt a csodákban, amióta egyszer régen a mocsárerdőben egy háromfejű furcsa madarat látott dühödten verekedni egy réti sassal. Adamma fényképet is küldött önmagáról, gyönyörű, húszéves fekete lány volt. Megtudtam tőle, hogy levelem birtokában a magazin cikksorozatot indít. Vegyek én is részt a vitában, kérte Adamma. Kedves kislány, hát hogyan vették részt, Gerhardts úr nevében és mindazok nevében, akiknek megadtam, hogy lássák a természet különös tréfáját, az avis tricepset, feltétlenül részt veszek, hacsak...

(Több feljegyzés nincs. B. a komputer tulajdonosa megható levélben értesítette a johannesburgi lányt az öregember haláláról. Levele azonban visszajött, mail system error, írta a szerver.)